

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

24 ianuarie 2011

55-2 Nr. 07

Domnului Dumitru PULBERE,
Președinte al Curții Constituționale

Onorată Curte,

În conformitate cu prevederile art. 135 din Constituția Republicii Moldova, art. 4 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art. 4 și 38 din Codul jurisdicției constituționale, Vă remitem, alăturat, sesizarea privind interpretarea art. 90 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova.

Reieșind din relevanța și importanța deosebită a problemei abordate, solicităm examinarea prezentei sesizări în **regim de urgență**.

Anexă:

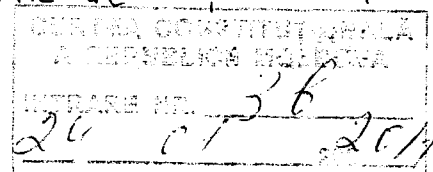
Sesizarea privind interpretarea art. 90 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova.

Cu cea mai înaltă considerație pentru Onorată Curte,

Deputații în Parlament

/ Serghei Șirbu /

/ Artur Reșetnicov /

SESIZARE

***privind interpretarea art. 90 alin. (4)
din Constituția Republicii Moldova***

Prin prezenta sesizare, solicităm interpretarea oficială al art. 90 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova.

Necesitatea interpretării acestei norme constituționale a apărut odată cu constatarea unei probleme de drept care rezultă din caracterul ambiguu și neclar al dispozițiilor constituționale.

Potrivit art. 90 alin. (4) din Constituție, în termen de 2 luni de la data la care a intervenit vacanța funcției de Președinte al Republicii Moldova, se vor organiza, în conformitate cu legea, alegeri pentru un nou Președinte.

Alin. (1) al art. 90 din Legea Supremă stipulează că vacanța funcției de Președinte al Republicii Moldova intervine în caz de expirare a mandatului, de demisie, de demitere, de imposibilitate definitivă a exercitării atribuțiilor sau de deces.

Art. 91 din Constituție prevede că dacă funcția de Președinte al Republicii Moldova devine vacantă sau dacă Președintele este demis ori dacă se află în imposibilitatea temporară de a-și exercita atribuțiile, interimatul se asigură, în ordine, de Președintele Parlamentului sau de Primul-ministru.

Conform art. 134 din Constituție, unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova este Curtea Constituțională.

Una din atribuțiile de bază ale Curții Constituționale, potrivit art. 135 alin. (1) lit. b) este interpretarea Constituției.

Analizând aceste norme constituționale, în virtutea activității și atribuțiilor ce ne revin în situații concrete am constatat unele ambiguități la aplicarea unor prevederi din Constituție, caz ce poate fi soluționat doar de către Curtea Constituțională prin interpretarea oficială a acestei norme.

Pentru a arăta neclaritatea acestei norme constituționale, la aplicarea ei în practică la o situație concretă, aducem la cunoștință următorul exemplu.

Prin hotărârea Parlamentului nr. 14-XVIII din 11 septembrie 2009, forul legislativ suprem, în temeiul art. 90 alin. (1) din Constituție a luat act de cererea de demisie a Președintelui Republicii Moldova și a declarat vacantă funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Imediat, prin hotărârea nr. 15-XVIII din 11 septembrie 2009, în temeiul art. 91 și 135 din Constituție, Parlamentul a stabilit, în art. 1, că interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova se asigură de Președintele Parlamentului, domnul Mihai Ghimpu.

Cu respectarea normei constituționale prevăzută la art. 90 alin. (4), adică în termen de 2 luni, Parlamentul a organizat alegeri pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova. Astfel, prin Hotărîrea nr. 54-XVIII din 3 noiembrie 2009, Parlamentul a stabilit data de 10 noiembrie 2009 pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Dat fiind că șeful statului nu a fost ales nici la 10 noiembrie și nici la 7 decembrie 2009, Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XVIII-a a fost dizolvat și au fost organizate alegeri parlamentare anticipate, desfășurate la 28 noiembrie 2010.

În această perioadă, interimatul funcției de șef al statului a fost asigurat de către Președintele Parlamentului, domnul Mihai Ghimpu.

La data de 28 decembrie 2010 a fost investit noul Parlament de legislatura a XIX-a. La această dată au încetat, de drept, și atribuțiile Președintelui interimar al Republicii Moldova care erau asigurate de Președintele Parlamentului de legislatura a XVIII-a.

Reieșind din prevederile art. 91 din Constituție, interimatul funcției de Președinte al statului a trecut, în ordine, la Prim-ministru iar odată cu alegerea noului Președinte al Parlamentului de legislatura a XIX-a, prin Hotărîrea Parlamentului nr. 6 din 30 decembrie 2010, s-a stabilit că interimatul funcției de Președinte al Republicii Moldova va fi asigurat de către Președintele Parlamentului, domnului Marian Lupu.

Ținem să menționăm faptul că odată cu alegerea noii componente a Parlamentului Republicii Moldova, în situația în care nu avem un șef de stat ales conform procedurilor constituționale în vigoare, următoarea etapă în formarea organelor supreme de conducere a statului este alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Problema care a apărut și generează interpretări divergente ale normelor constituționale este faptul că nu este clar în ce termen expres noul Parlament urmează să organizeze alegerea șefului statului.

Există păreri precum că termenul de 2 luni în care este necesar de a organiza alegerea Președintelui Republicii Moldova a expirat deja și la moment, această procedură nu este reglementată, lăsînd problema la discreția Parlamentului, fără stabilirea unui termen concret, fapt ce ar putea genera intepretări voluntare și tergiversarea nemotivată a acestei proceduri.

Totodată, există păreri că, în pofida faptului că Legea Supremă nu prevede expres astfel de cazuri, alegerea șefului statului oricum urmează să se desfășoare în termen de 2 luni de la încetarea interimatului de șef de stat asigurat de Președintele Parlamentului de legislatura anterioară.

Remarcăm faptul, că în istoria și jurisprudența constituțională a Republicii Moldova, prevederile art. 90 alin. (4), în condițiile în care interimatul de șef al statului este asigurat succesiv de către Președinții Parlamentului a două legislaturi consecutive **nu a fost aplicată niciodată**. De aceea, problema tălmăcirii normei constituționale a apărut doar acum, la o situație concretă care ar putea să se repete și pe viitor. Anume din aceste considerente este necesar ca aceste neclarități să fie eliminate printr-o interpretare oficială.

Considerăm că, dat fiind în Constituția Republicii Moldova a fost introdusă o normă specială care prevede un termen limită în care urmează să se desfășoare alegerea șefului statului, este evidentă logica legiutorului constituent care prin aceasta a dorit să stabilească niște reguli clare și previzibile în procedura de desemnare a instituției supreme în stat. Mai

mult ca atît, legiuitorul constituant, prin stabilirea acestui termen a dat de înțeles că un posibil interimat nu poate fi asigurat o perioadă nedeterminată de timp iar Parlamentul este obligat într-un termen restrîns să asigurea alegerea șefului statului.

În acest caz, este evident că termenul în care urmează a fi inițiată procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova trebuie să fie unul concret, pentru a nu permite interpretarea abuzivă a acestuia și tergiversarea acestui proces reieșind din interesele personale ale unor forțe politice.

Avînd în vedere că problema descrisă nu poate fi soluționată, la moment, prin altă procedură legală, în vederea eliminării ambiguităților, divergențelor juridice, precum și pentru determinarea sensului exact al normei constituționale, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. b) din Constituție, art. 4 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 din Codul jurisdicției constituționale, solicităm Curții Constituționale să interpreteze prevederile art. 90 alin. (4) din Constituția Republicii Moldova sub următoarele aspecte:

1. Este aplicabil termenul prevăzut la art. 90 alin. (4) și cazului cînd funcția de Președinte al Republicii Moldova a fost asigurată prin interimat?
2. În ce termen Parlamentul nou constituit urmează să organizeze procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova în cazul în care, anterior, funcția de șef al statului a fost asigurată prin interimat și din ce moment începe să curgă acest termen?

Deputații în Parlament

/Sîrbu S./
/Reșetnicov A./

